

Maatwerk in Uniface in korte tijd terugverdient

Formido blij met m

Kosten zijn cruciaal voor franchiseorganisatie Formido. Om daarop te besparen voerde Formido elektronisch factureren in en worden onterecht gefactureerde bedragen automatisch teruggevorderd. Met maatwerk gebouwd in Uniface, de relatief onbekende ontwikkelomgeving van Compuware, verdiende Formido de kosten in enkele maanden terug.

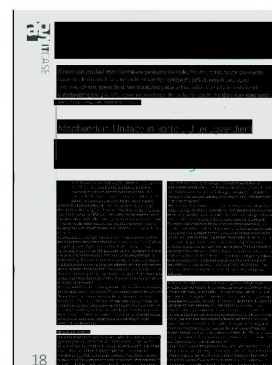
BEDRIJF:	Franchiseorganisatie Formido
PROJECT:	E-factureren en automatisch teveel gefactureerde bedragen declareren
BESPARING:	1 fte, 20.000 euro portokosten per jaar, 250.000 euro aan teveel gefactureerde bedragen in eerste half jaar
UITVOERING:	In eigen beheer met ontwikkelomgeving Uniface van Compuware
OPMERKELIJK:	Maatwerk is zo gek nog niet
ONTWIKKELKOSTEN:	140.000 euro

Door: CHRIS NAP / C.NAP@SDU.NL beeld: BRAM PETRAEUS

Facturen van leveranciers kreeg Formido binnen op papier en via EDI, de Electronic Data Interchange. Die werden voorheen op het hoofdkantoor van Formido in Nijkerk gecontroleerd, verwerkt en elektronisch doorbelast aan de franchisenemers. De winkeliers kregen ook de papieren factuur als bijlage toegestuurd. "Daar zijn we mee gestopt," zegt Huddie Klein, IT-manager van Formido. "Nu sturen we het elektronische bericht vanuit ons ERP-systeem naar het winkelsysteem. Dat is voor de winkels makkelijker omdat ze nu alles bij elkaar hebben. Voor de mensen op het hoofdkantoor valt het gehannes met de papieren facturen weg. Dat scheelt ons een fte en 20.000 euro aan portokosten per jaar."

Na het geheel elektronisch maken van de facturenstroom, werd ook een ander papieren proces onder handen genomen, wat de winkeliers ook geld oplevert. "Op het moment dat de elektronische factuur binnen was, lieten we het ERP-pakket bepalen of er prijsverschillen te vinden zijn tussen de order en de factuur. De inkoopafdeling beoordeelde of die prijsverschillen terecht of onterecht waren. Vervolgens werden de ondernemers op de hoogte gebracht van onterecht gefactureerde bedragen, die ze dan zelf bij de leverancier moesten declareren. Maar we hadden er geen zicht op of ze dat ook deden en hoeveel tijd ze ermee kwijt waren. Sommige winkeliers gaven aan dat het niet uit kon er iemand op te zetten."

De prijsverschillen zijn het gevolg van administratieve onvolkomenheden, het gebeurt niet moedwillig. Een leverancier vergeet wel eens een afgesproken actie te honoreren en prijzen van producten kunnen veranderen. "De door het ERP-pakket opgespoorde prijsverschillen worden nu nog steeds door de inkoopafdeling beoordeeld. Als het een onterecht verschil is, wordt er automatisch voor de ondernemer een

declaratie aan de leverancier aangemaakt, en het teveel gefactureerde bedrag wordt ingehouden op openstaande vorderingen van de leverancier op de winkelier.”

Oracle en Uniface

Het winkelsysteem van Formido is met applicatie en database helemaal op Oracle gebaseerd. Klein: “Dat is stabiel en draait als een lier. We draaien op Unix en gebruiken dat ook als backend voor Uniface. Onder water hebben we middels PL/SQL-scripting een nauwe connectie waardoor ze met elkaar kunnen samenwerken.” Het winkelsysteem bestaat uit een kassasysteem met bijbehorende backoffice, waarmee de winkeliers alle kassagerelateerde taken afhandelen, zoals kasopmaak, het assortiment inzien, bestellingen doen, inventariseren en de klantinformatie bijhouden. “Het is een applicatie van Axi in Breda, het heet AxiRS, daar draaien we nu sinds begin 2006 op. Axi doet ook de hosting op onze eigen apparatuur, die hier bij ons in de computerruimte staat. Dat gaat prima.”

Het IT-team van Formido bestaat uit zes mensen, inclusief Klein. “We hebben nu nog één Uniface-ontwikkelaar. Dat betekent ook dat we voor een project vaak iemand inhuren. Maar we hebben in ieder geval iemand in huis die functioneel heel goed weet waar de applicatie over gaat.”

De ontwikkelkosten van beide projecten samen bedroegen ongeveer 140.000 euro. Het automatisch declareren van te hoge facturen leverde in het eerste half jaar na invoering 250.000 euro op voor de winkeliers, die er verder geen omkijken naar hebben. “Het project heeft zich in het eerste half jaar gewoon drie keer terugverdiend,” zegt Klein, die sinds 1996 een uitgesproken tevreden gebruiker is van de Uniface-ontwikkelomgeving van Compuware. “Uniface is gewoon een leuke ontwikkelomgeving, waar je productief in kunt zijn en waar je een degelijk product in kunt neerzetten. Het is helemaal uit tegenwoordig, maar maatwerk ontwikkelen kan nog steeds een valide optie zijn. Als ik kijk naar hoe we ermee werken, zie ik geen reden om naar een andere omgeving te kijken.”

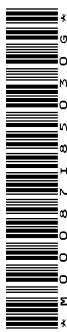
Toch heeft Formido dat in het verleden wel gedaan, uitkijken naar alternatieven voor Uniface. In de periode dat Uniface bij Compuware op een laag pitje stond, vertelt Klein. “Dat was in 2004 toen de hele markt met Java aan de slag ging. Compuware richtte zijn aandacht op een eigen Java-gebaseerd product, de model-driven ontwikkelomgeving OptimalJ. Dat zagen wij met lede ogen aan. Toen Vendex KBB, eigenaar van Formido, overging naar Maxeda, was er bovendien druk om over te stappen op SAP. Daar was toen een gigantische investering van meer dan een miljoen euro mee gemoeid, mede door onvermijdelijk maatwerk.

Vervolgens zouden onze IT-kosten met een ton per jaar omhoog gaan. Om dat in efficiëntie terug te verdienen hadden we jaarlijks drie ton moeten besparen. Dat zou betekenen dat we op het hoofdkantoor, waar zestig medewerkers zitten, minstens zes mensen eruit zouden moeten knikkeren. En zoveel rek zit daar niet in.”

Ondertussen nam OptimalJ niet de vlucht waar Compuware op hoopte. Klanten die waren overgestapt op OptimalJ, keerden terug naar Uniface. “Gelukkig zag Compuware in dat ze een mooi product in huis hadden.

De aandacht voor Uniface kwam terug. Toen verviel de noodzaak om een alternatief te zoeken. Ik zie het de goede kant op gaan met Uniface. Er is een nieuwe IDE [Integrated Development Environment] voor Uniface op komst. Op de afgelopen twee gebruikersbijeenkomsten van Uniface is men enthousiast over de koers.”

“Toen we naar SAP keken, hadden we ruim tien jaar ontwikkeling in Uniface achter de rug. Ga je naar alternatieven kijken, dan loop je geheid tegen gaten aan. Dingen die we hebben gebouwd, maar in het nieuwe pakket niet aanwezig zijn. Ga je die functionaliteit dan opnieuw laten bouwen in SAP? Ga je een andere applicatie selecteren en ertussen douwen om het gat te dichten?” Klein snapt de mode ‘weg van maatwerk’ wel. “Wij gebruiken voor een deel van de administratie bijvoorbeeld Exact. Het lijkt mij niet logisch om in Uniface een Exact-achtige applicatie te bouwen. Maar een ERP-applicatie grijpt zo diep in op je bedrijf, dat het ook de dingen raakt waarin we ons onderscheiden van

concurrenten. Dan is het wel degelijk lonend om maatwerk te hebben.”

Hoe kijk je aan tegen het probleem van vendor lock-in?

“Ik vind het een lastig onderwerp omdat je het zo groot kunt maken als je zelf wilt. Java en .Net zijn de gedoodverfde keuzes als je wilt ontwikkelen. Kom je daar makkelijk weer uit als je eenmaal begonnen bent? Nee. Als je kiest voor een bepaalde standaardoplossing als SAP, stap je daar dan weer eenvoudig van af? Nee. Uiteindelijk hang je je altijd ergens aan op. En dat is ons met Uniface niet slecht bevallen.

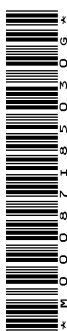
In het verleden hebben we een akkefietje meegemaakt met Oracle, wat bij ons een bijzonder wrange smaak in de mond achterliet. Onze winkelomgeving, gehost bij

Capgemini, stond op een oude omgeving die meer CPU's nodig had dan we licenties hadden. Dat was bekend. We hadden afgesproken dat een keer in orde te maken. Dat hebben ze gebruikt om voor einde boekjaar via een compliance claim nog even wat omzet binnen te hengelen. Al mijn gegevens zitten in Oracle databases. Dat is een van de belangrijkste assets die dit bedrijf heeft. Pomp ik het hele zaakje even naar een andere database? Nee. Dat is iets waar je mee leert leven. Het hoort erbij. Het is een soort jungle waarin je allebei probeert te overleven. De leverancier probeert af en toe wat te pakken, jij probeert ook wat te winnen.”

Wanneer is Uniface een goede keuze als ontwikkelomgeving?

“We werken met echte datagerichte applicaties, ik noem dat ‘data driven applications’. Het gedrag van de applicaties is minder belangrijk dan het structureren van data. Dan heb je een ontwikkelomgeving nodig die gebruik maakt van frameworks. Als je bijvoorbeeld alleen Java pakt, dan heb je bijna niks. Je zult er altijd een aantal libraries en frameworks op pluggen, zoals Struts of Hibernate om sneller te kunnen werken. Dat kan omdat een framework een aantal aannames doet over de kant die je op wil. Ook Uniface doet een aantal aannames. Het is een ‘data driven application’, bedoeld voor de ontsluiting van een database. Bovenop Uniface hebben we samen met TCCO een aantal templates ontwikkeld. Daardoor zien we, op het moment dat we weten hoe de data eruit ziet, hoe de gebruikersinterface eruit ziet. We werken met standaard schermen en pluggen daar de data in.”

“Met iedere ontwikkelomgeving is het mogelijk er een puinhoop van te maken, Uniface is daar geen uitzondering op. Maar Uniface structureert heel veel voor je en tegelijk is het mogelijk om de logica van een ‘business rule’ in een schermje te

duwen. Doordat we template-gedreven ontwikkelen en alle bedrijfsregels op één plek vastleggen, weten we dat het gedrag altijd hetzelfde is. En dat de schermen die we maken uniform zijn. Als je op zoek bent naar dit soort structurering is Uniface heel geschikt. We kunnen er snel mee ontwikkelen want je definieert in het Uniface-model met welke gegevens je werkt, en een script vult de databasetabellen. Op basis van templates worden de schermen gemaakt. Dan hoef je alleen nog maar op één plek je bedrijfsregels te implementeren en ben je klaar.”

“Er wordt wel gezegd dat er voor Java teveel libraries zijn. Ook daar moet je een keer de keuze maken: ‘Zo gaan we het doen en daar laten we het bij’. We kiezen voor Uniface en we gebruiken deze templates. Dankzij die keuze kan je verder, daar heb je profijt van. Als je die keuze steeds opnieuw ‘im frase’ gaat stellen, blijf je bezig.

Het komt voor dat een bepaalde template niet lekker past bij de workflow van een gebruiker. De vraag is dan of we het template aanpassen of niet. Op dat moment moet er even een goede discussie worden gevoerd. Wat is de meerwaarde van de aanpassing? Heeft de aanpassing voordelen in andere situaties? Willen we de aanpassing breder toepassen, maken we een variant van de template of laten we de template los op die plaats? Dan loopt het scherm niet meer mee als we de applicatie ‘rebuilden’. Dat blijven altijd spannende dingen.”

Huddie Klein: “Uniface is gewoon een leuke ontwikkelomgeving, waar je productief in kunt zijn.”

